

När Frankrike ska reformera kommunernas finansiering får Kommuninvest stå modell. Roligt och inspirerande, tycker Lars M Andersson och ger bakgrunden i ett resebrev.

Kommuninvest på franska

Paris den 10 februari 2011

Jag börjar dagen med att promenera från mitt hotell i Le Marais utefter Seine till Boulevard St. Germain. Där, på Café Mucha, träffar jag de övriga i den konsultgrupp jag ingår för ett förmöte innan vi ska presentera vårt förslag om hur man bygger upp en ny "kommunbank" i Frankrike. I gruppen ingår, förutom jag själv, bankerna Natixis och HSBC och Ernst & Young samt en fransk advokatbyrå.

Vi ska presentera vårt förslag inför en arbetsgrupp som bildats av Association de Maire de France, Association de Maire de grand villes och Association de communautés urbaines de France (I Frankrike har man inte bara ett "kommunförbund" utan ett för varje kommutyp och storlek) samt ett antal franska kommuner. Det är inte utan viss nervositet jag gör min del av presentationen, för det är första gången jag ska tala offentligt på franska. I alla fall verkar de förstå mitt budskap och ser positiva ut när vi lämnar salen.

För att teckna en allmän bakgrund kan man konstatera att Frankrike har mer än 37 000 kommuner. Av dessa har 33 887 kommuner mindre än 3 500 invånare. Staten har sedan länge försökt att få till en kommunreform för att reducera antalet, men misslyckats gång på gång. Istället har staten infört ett system med "påtvingat" samarbete, där kommunerna i och för sig kan säga nej, men utsätts då för hårda påtryckningar. Det intryck jag får genom att ha talat med kommunföreträdare är dock att dessa samarbeten fungerar bra. Det är väl, i och för sig, lätt att inse att samarbete är ett måste för alla dessa små kommuner.

Kommunbanksprojektet eller "le création d'une agence de financement de collectivités locales" är ett ytterst intressant projekt. Frankrike har varit, och är i viss mån fortfarande, ett mycket centralstyrt land. Före 1987 finansierades mycket av kommunernas infrastrukturinvesteringar av det statliga Caisse de Dépôt et Consignation (CDC). Ur CDC bildades sedan Crédit Local de France, som alltså var en statlig "kommunbank". I början av 90-talet privatiserades Crédit Local och slogs samman med Belgiens "kommunbank", Crédit Communal de Belgique, till Dexia.

Dexia expanderade i rask takt och öppnade kontor i en lång rad länder, bland annat i Stockholm. Den senaste bankkrisen drabbade Dexia mycket hårt. Ledningen tvingades avgå och man kan väl påstå att de franska kommunernas förtroende för Dexia

Voilà! Ett kommunhus på franskt manér.

var förbrukat. Det är i denna kontext som tanken på en ny enhet för kommunfinansiering uppstått och nu med ett kommunalt huvudmannaskap. Det är också kul att de nordiska kommunfinansieringsenheterna, och då särskilt Kommuninvest, har stått modell i det inledande arbetet. Det är verkligen en utmaning att försöka överföra de grundprinciper vi hade när vi byggde upp Kommuninvest till en annan kultur och till ett så stort land som Frankrike, med över 62 miljoner innevånare.

Vår presentation med idéer om hur man kan starta en ny "kommunbank" följdes med stort intresse av arbetsgruppen. Av de frågor vi fick kan man utläsa att några områden var särskilt intressanta. Det var dels hur man kombinerar ett kommunalpolitiskt inflytande med en professionell finansiell verksamhet, dels hur man uppnår en god kreditvärdighet hos både den nya "banken" och hos kommunerna. Mötet mynnade ut i att fick i uppdrag att ta fram en detaljerad projektplan till nästa möte som ska äga rum den 3 mars. Målet är att den nya enheten ska bildas vid nästa årsskifte.

Lars M Andersson
Rådgivare i finansiella
frågor och tidigare
vd för Kommuninvest

